

UCHWAŁA Nr XLVII.356.2022
RADY GMINY BABOSZEWO
z dnia 29 grudnia 2022 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla
Gminy Baboszewo na 2023 rok

Na podstawie z art. 18. ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2022 poz. 559 ze zm.) art. 4¹ ust 1, 2, 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2021 poz. 1119) oraz art. 10 ust 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. 2020 poz. 2050 ze zm.) Rada Gminy Baboszewo uchwała, co następuje

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r w brzmieniu załącznika do niniejszej Uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Baboszewo

/-/ Sławomir Piotr Goszczycki

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r.

Wstęp

Dokumentami prawnymi stanowiącym podstawę do corocznego uchwalania niniejszego programu są:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. DzU. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) oraz Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.)

Program opiera się na także na następujących aktach prawnych, m.in.:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym;
3. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej;
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
6. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
7. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Jest on uchwalany każdego roku i obejmuje swoim zakresem leczenie odwykowe, działalność profilaktyczną, pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz działalność edukacyjną. Istotnym elementem niniejszego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uwzględnione zostały wskazówki rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych¹.

Program opracowano zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia (NPZ), który jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego wyznaczającym cel strategiczny i cele operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz zwiększenia liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenia społecznych nierówności w tym zakresie. Zadania

¹ Na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii i Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostają przekształcone w Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU).

dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom zawarte są w celu operacyjnym Nr 2 NPZ: „Profilaktyka uzależnień”. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 wskazuje kilka obszarów aktywności samorządów lokalnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Są to przede wszystkim zadania związane z edukacją i promocją zdrowia, profilaktyką, ale także wspieraniem leczenia, redukcją szkód zdrowotnych oraz rehabilitacją, reintegracją społeczną i zawodową osób uzależnionych. Wszystkie te działania ujęto w niniejszym dokumencie.

Działania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok kierowane są do wszystkich mieszkańców gminy, szczególnie do osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dzieci i młodzieży. Przyjęte w Programie działania mają na celu inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć wpływających na zmianę obyczajów w zakresie struktur oraz sposobu spożywania napojów alkoholowych. Program zapewnia podjęcie działań na rzecz trzeźwości w naszej gminie, przeciwdziałania powstawaniu nowych problemów, oraz wspiera wszelką działalność w tym zakresie.

Diagnoza stanu problemów alkoholowych

Gmina Baboszewo jest gminą wiejską, położoną w województwie mazowieckim, powiat płoński. Gmina składa się z 42 wsi zorganizowanych w 42 sołectwach o łącznej powierzchni 16 223 ha, co stanowi 11,8 % powierzchni powiatu płońskiego. Gmina położona jest w odległości 10 km od Płońska oraz ok. 80 km od Warszawy. Jest to gmina typowo rolnicza z bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczną.

Według danych Urzędu Stanu Cywilnego na 31 grudnia 2021 roku w Gminie Baboszewo zamieszkiwało 7 843 osoby z czego 3 932 stanowiły kobiety (50,1%), a 3 911 mężczyźni (49,9%). Gmina Baboszewo w 2021 r. odnotowała ujemny przyrost naturalny – liczba zgonów przewyższyła liczbę urodzeń (-51).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baboszewie jest jednostką budżetową, powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej należących do właściwości gminy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Środki na realizację tych zadań przekazywane są z budżetu państwa oraz budżetu gminy.

Pomoc i wsparcie w gminie Baboszewo z pomocy społecznej w 2020 roku uzyskało 271 osób, co stanowiło 3,4% wszystkich mieszkańców gminy. W roku 2020, w stosunku do 2019 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 98 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 13 osób. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 117 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2019 o 30 osób.

W gminie Baboszewo najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodki pomocy społecznej w 2020 roku było kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietności.

Gminna Komisja jest przeszkolona w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Członkowie Gminnej Komisji posiadają podstawową wiedzę z zakresu:

- ✓ uzależnienia, jego wpływu na funkcjonowanie rodzin z problemem alkoholowym;

- ✓ sytuacji dzieci w rodzinach alkoholowych i strategii przemocy;
- ✓ zjawiska przemocy domowej i współdziałania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy o oddziaływań profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym, rodzinnym;
- ✓ budowania gminnych programów na podstawie diagnozy lokalnych problemów;
- ✓ pierwszego kontaktu z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi;
- ✓ prowadzenia kontroli punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia należy:

- ✓ przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy;
- ✓ wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy lub podania się leczeniu odwykowemu.

Szczegółowe dane z działalności GKRPA za ostatnie 3 lata przedstawia poniższa tabela.

	2019	2020	2021
Posiedzenia GKRPA (ogółem), w tym:	4	3	5
Ogólne posiedzenia Komisji	4	3	5
Posiedzenia podkomisji interwencyjno- motywującej	45	36	18
Przeprowadzono rozmowy	75	180	83
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	5	2	2
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem)	6	1	5

Działalność podkomisji interwencyjno- motywującej do komisji wpłynęło:			
Wniosków o leczenie odwykowe	13	16	15
Obecnie rozpoczętych spraw	-	-	3
zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	15	16	24
wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	15	18	24

Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży:

a. 2019 rok:

- koncerty profilaktyczny pn. "Co wybierasz, życie czy śmierć?"; spotkanie profilaktyczne dla młodzieży, nauczycieli i pracowników GOPS-u, GKRPA, rodziców pn. "Profilaktyka uzależnień"; międzyszkolny program profilaktyczny pn. "Bajka wędruje po świecie" w klasach I-III SP; warsztaty profilaktyczne pn. „ Zachowaj trzeźwy umysł”; Gminny Dzień Dziecka; Spektakl profilaktyczny pt. „Ćpunka”

Ilość osób uczestniczących:

I. uczniów: 430;

II. nauczycieli: 50;

III. rodziców: 37.

b. 2020 rok:

- programy profilaktyczne „Zachowaj trzeźwy umysł”; spektakl profilaktyczny dla kl.VII- VIII pt. „Wspomnienia narkomanki”

Ilość osób uczestniczących:

I. uczniów: 145;

II. nauczycieli: 12;

III. rodziców: 6.

c. 2021 rok:

- program profilaktyczno- muzyczny dla klas VII-VIII pn. „Nie zmarnuj swojego życia”; szkolenie dla nauczycieli, pedagogów pn. „Przeciwdziałanie narkotykom i dopalaczom w środowisku lokalnym”

Ilość osób uczestniczących:

I. uczniów: 200;

II. nauczycieli: 45.

Na terenie Gminy Baboszewo funkcjonuje Punkt Konsultacyjno Informacyjny.

W Punkcie zatrudniony jest terapeuta uzależnień. Do podstawowych zadań Punktu należy:

- ✓ motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia;
- ✓ udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu/ uczestnictwo w grupie wsparcia w placówce odwykowej;
- ✓ rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosowanego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- ✓ inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- ✓ udzielanie informacji o dostępnych miejscach pomocy /pomoc psychologiczna, psychiatryczna.

Punkt konsultacyjny współpracuje z placówkami leczenia odwykowego, z placówkami podstawowej opieki zdrowotnej, Policją, Opieką Społeczną i Szkołami działającymi na terenie gminy.

W Gminie Baboszewo funkcjonuje także Świetlica Środowiskowa w Baboszewie, działająca przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Baboszewie. Świetlica prowadzi następujące formy pracy min:

- profilaktyka uzależnień (wykładanie ulotek informacyjnych, wywieszanie plakatów informacyjnych o konsekwencji i zagrożeniu używania alkoholu i narkotyków;
- wyrabianie kulturalnego zachowania;
- rozwijanie zainteresowań, kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie rówieśniczej;

- zajęcia ruchowe dzięki którym dzieci i młodzież uczą się grać fair play, nabywają umiejętności kulturalnego przegrywania;
- wyrabianie i utrwalanie u wychowanków prawidłowych nawyków higieny;
- udostępnianie gier komputerowych i na play station; -udostępnienie gier planszowych, warcaby, puzzle;
- dostęp do Internetu (8 komputerów);
- bezpłatne drukowanie dla dzieci i młodzieży pomocy naukowych;
- udostępnianie bilarda;
- udostępnianie tenisa stołowego; -gry w piłkarzyki;
- tablica interaktywna.

Rynek napojów alkoholowych na terenie Gminy Baboszewo przedstawia się następująco:

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem 20) w tym:

- a. do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):
 - ✓ do 4,5%: 15;
 - ✓ od 4,5% do 18%: 14;
 - ✓ powyżej 18%: 13
- b. do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):
 - ✓ do 4,5%: 5;
 - ✓ od 4,5% do 18%: 3;
 - ✓ powyżej 18%: 3.

Nadużywanie/ uzależnienie od alkoholu jednego z członków rodziny sprzyja także pojawieniu się przemocy w tej rodzinie. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie to tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- ✓ opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- ✓ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- ✓ zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- ✓ tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łączących swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z pełnionych funkcji w instytucji, którą reprezentują, podejmujących współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie gminy Baboszewo.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionych aktów prawnych oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Baboszewo a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych. Skład Zespołu został określony Zarządzeniem Nr 85/2018 Wójta Gminy Baboszewo z dnia 27 września 2018 roku. Na koniec 2020 r. w skład Zespołu wchodziło 13 osób. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baboszewie. W ramach podniesienia poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań członkowie Zespołu

Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych brali udział w szkoleniach.

W roku 2020 r. prowadzono działania mające na celu rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach skorzystania z pomocy. Ulotki i informacje udostępnione były w instytucjach znajdujących się na terenie Gminy: szkołach, ośrodkach zdrowia, urzędzie gminy. Na stronie internetowej Urzędu Gminy Baboszewo zostały zamieszczone informacje na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Informacje zawierały charakterystykę zjawiska przemocy, wskazywały jak pomóc osobom uwikłanym w przemoc i gdzie szukać pomocy – zamieszczona została baza teleadresowa specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz baza teleadresowa programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Z analizy Niebieskich Kart wynika że głównym problemem przemocy na terenie gminy Baboszewo jest nadużywanie alkoholu. Ilość Niebieskich Kart w roku 2019 i 2020 przedstawia poniższa tabela.

	2019	2020
Ogółem	11	19
Z roku poprzedniego kontynuowano Niebieskich Kart	7	4
Ilość Zamkniętych Niebieskich Kart	14	19
Ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4
Ilość spotkań Grup Roboczych	47	58

Poniższe dane odnoszą się do Diagnozy uzależnień na terenie Gminy Baboszewo przeprowadzonej na początku 2022 roku. Badanie przeprowadzono za pomocą badań ankietowych wśród trzech grup reprezentujących lokalne środowisko:

- dorośli mieszkańcy
- sprzedawcy napojów alkoholowych
- dzieci i młodzież szkolna

1. Dorośli mieszkańcy

- ✓ Mieszkańcy Gminy Baboszewo za najbardziej rozpowszechnione uzależnienia uznali uzależnienie od Internetu oraz uzależnienie od alkoholu. Najrzadziej występujące zdaniem badanych uzależnienie na terenie Gminy, to hazard.
- ✓ Badani mieszkańcy określając wiek inicjacji alkoholowej najczęściej wskazywali na wiek powyżej 18 roku życia. Prawie ¼ respondentów dość często spożywa alkohol- 23% wskazało, że pije go kilka razy w miesiącu lub częściej. Badani deklaruowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 1-2 porcje alkoholu. Tylko 39% ankietowanych wie gdzie może zgłosić się po pomoc osoba uzależniona od alkoholu.

- ✓ Palenie wyrobów tytoniowych nie jest wśród dorosłych mieszkańców Gminy Baboszewo popularnym nałogiem. Nieco ponad 1/5 badanych pali obecnie wyroby papierosowe okazyjnie, czy też nałogowo.
- ✓ Nieco ponad 1/3 badanych twierdzi, że ma w swoim otoczeniu osoby przyjmujące substancje odurzające takie, jak narkotyki czy dopalacze. Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się marihuana/haszysz. Jeżeli chodzi o źródło pozyskiwania owych substancji, to prawie wszyscy badani twierdzą, że nie wiedzą gdzie można nabyć tego typu substancje.
- ✓ Problem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Baboszewo jest na relatywnie niskim poziomie ryzyka. Niespełna 1/5 respondentów wskazuje, że grała dotąd w gry na pieniądze. Wśród przyczyn podejmowania gier hazardowych dominują motywy finansowe. Jeżeli chodzi o gry hazardowe w internecie, to wszyscy mieszkańcy wskazali, że nigdy nie grali w tego rodzaju gry. Poza tym, zdecydowana większość ankietowanych ma świadomość, że zbyt częste granie w gry hazardowe prowadzi do uzależnienia. W subiektywnej opinii zdecydowanej większości badanych uzależnienie to jest w ich środowisku dość lub bardzo rzadkie.
- ✓ Większość badanych dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Świadczy to pośrednio o wysokim poziomie wiedzy mieszkańców na temat tego, jak istotne jest ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych (alkohol, nikotyna, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, leki) oraz zapobieganie różnorodnym szkodom zdrowotnym i społecznym, które są z tym związane. Mieszkańcy wskazywali, że najbardziej potrzebne działania profilaktyczne na terenie Gminy Baboszewo to: warsztaty profilaktyczne dla uczniów oraz wsparcie psychologiczne dla rodzin
- ✓ 18% badanych wskazało, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy w rodzinie, a 35% ma podejrzenia, że tak się dzieje. Należy jednak pamiętać, że przemoc w rodzinie jest w dużej mierze zjawiskiem ukrytym i wiele osób doznających przemocy w rodzinie nie zgłasza się po pomoc. Poza tym, niespełna 1/3 ankietowanych wie, do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie.
- ✓ 38% mieszkańców wskazało, że ich dziecko stało się bardziej apatyczne i wycofane, a 9% zaznaczyło, że ich dziecko stało się bardziej agresywne wskutek izolacji spowodowanej pandemią COVID-19.
- ✓ Problemem społecznym Gminy Baboszewo jest również uzależnienie od komputerów i Internetu- zdecydowana większość mieszkańców ocenia, że jest to bardzo lub dość powszechne zjawisko w ich najbliższym otoczeniu.

2. Wnioski dotyczące badań punktów sprzedaży alkoholu.

- ✓ Ankieta wykazała, próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie na terenie Gminy Baboszewo zdarzają się dość często.
- ✓ Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży w niektórych miejscach może stanowić nagminny problem.
- ✓ W przypadku wątpliwości, co do wieku, 60% badanych twierdzi, że często sprawdza dowody potwierdzające wiek, a 20% robi to rzadko. Uzyskane wartości mogą świadczyć o nieodpowiedzialnej postawie części sprzedawców wobec zakazu sprzedaży alkoholu i wyrobów nikotynowych osobom nieletnim.
- ✓ Wszyscy sprzedawcy ocenili funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu, jako raczej dobrą.
- ✓ Jeżeli chodzi o wzrost sprzedaży alkoholu podczas pandemii COVID -19, to żaden z ankietowanych sprzedawców nie zauważył takiej tendencji.

3. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

- ✓ Uzyskane wyniki wskazują na korzystną atmosferę wychowawczą oraz przyjazne środowisko szkolne w Gminie Baboszewo, co stanowi niezwykle istotny czynnik chroniący

przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i niepożądanych u dzieci i młodzieży.

- ✓ Wraz z wiekiem rośnie odsetek uczniów mających za sobą inicjację alkoholową. Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież często wskazują na picie okazjonalne podczas spotkań ze znajomymi, czy też chęć zaimponowania innym. Wczesna inicjacja alkoholowa w gronie rówieśników czy w środowisku rodzinnym, gdzie rodzice dodatkowo dają przyzwolenie na próbowanie/picie alkoholu przez swoje dzieci, zwiększa ryzyko pojawienia się u nich w przyszłości potencjalnych problemów związanych ze spożywaniem alkoholu. Ponadto, takie przyzwalające postawy rodziców oraz wczesna intoksykacja alkoholowa są jednymi z wielu czynników zwiększających ryzyko pojawienia się zachowań problemowych u adolescenta.
- ✓ Badania wykazały, że pewien odsetek badanych uczniów pali wyroby tytoniowe. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 11% uczniów klas 4-6 oraz 13% uczniów klas 7-8. Palenie wyrobów tytoniowych jest więc równie popularne wśród młodych mieszkańców gminy, co spożywanie alkoholu. Jednocześnie niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych.
- ✓ Wyniki badań wskazują, że niektórzy uczniowie mogą przejawiać problemy związane z przyjmowaniem narkotyków- 8% uczniów klas 4-6 oraz 12% uczniów klas 7-8 wskazuje, że ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami albo z dopalaczami. Ponadto, 6% uczniów klas 7-8 przyznało, że ma już za sobą inicjację narkotykową. Poza tym, badani w większości twierdzą, że nie wiedzą gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze w ich środowisku.
- ✓ Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera, telefonu komórkowego czy graniu w gry komputerowe. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób nawet powyżej 4 godziny dziennie. Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu.
- ✓ Gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży.

Cele Programu

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień i zjawisk przemocy.
2. Zahamowanie wzrostu spożycia alkoholu, promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie postaw prozdrowotnych.
3. Ograniczenie używania i dostępności do narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów.
4. Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Rozdział I

Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków

Zadanie będzie realizowane poprzez:

I. Kontynuację pracy punktu konsultacyjnego.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego:

- a) Motywowanie osób uzależnionych i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego.
- b) Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych do zmiany wzoru szkodliwego picia.
- c) Rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.

- d) Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.
- e) Gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji na terenie gminy, powiatu i województwa mazowieckiego.

2. Współpraca z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Realizator zadania: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Urząd Gminy Baboszewo (zlecenie zadań).

Wskaźniki monitorujące (roczne): liczba inicjowanych działań w zakresie profilaktyki uzależnień; liczba przeprowadzonych rozmów motywujących z osobami z problemem uzależnień i współuzależnienia; liczba działań informacyjnych; liczba badań/opinii.

Rozdział II

Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadanie będzie realizowane poprzez:

1. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem w których występują problemy alkoholu i narkomanii:

a) Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki.

b) Organizacja spotkania choinkowego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

c) Prowadzenie działalności Świetlicy Środowiskowej w Baboszewie. Zadania świetlicy:

- Organizacja wolnego czasu, prowadzenie zajęć tematycznych.

- Współpraca z rodziną dziecka.

- Indywidualne spotkania z dziećmi i zajęcia w grupie.

- Pomoc dzieciom w radzeniu sobie z problemami szkolnymi, rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami.

Świetlica zapewnia dzieciom fachową pomoc i opiekę po zajęciach szkolnych. Wsparcie to m. in. bezpieczne miejsce, w którym dzieci uczą się alternatywnych form spędzania wolnego czasu, pomoc w rozwiązywaniu problemów, odreagowanie napięć, nauka wyrażania własnych uczuć, wyrównanie braków szkolnych, poszerzenie wiedzy na temat uzależnień, zachowań destrukcyjnych.

2. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

a) Ścisła współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego, zgodnie z przepisami o pomocy społecznej.

3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

a) Podejmowanie interwencji wobec przemocy w rodzinie.

b) Podejmowanie działań na rzecz zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez kontynuację działań zespołu interdyscyplinarnego .

c) Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym i przeciwdziałaniu narkomanii.

Realizator zadania: Urząd Gminy Baboszewo, w partnerstwie ze szkołami podstawowymi, dla których organem prowadzącym jest Gmina Baboszewo; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Zespół Interdyscyplinarny; Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.

Wskaźniki monitorujące (roczne): liczba udzielonych porad/ konsultacji; liczba świetlic socjoterapeutycznych; liczba dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlic środowiskowych; liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego; liczba Niebieskich Kart; liczba działań informacyjnych; liczba kontraktów socjalnych; liczba rodzin korzystających ze świadczeń GOPS z powodu uzależnień.

Rozdział III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadanie będzie realizowane poprzez:

- I. Prowadzenie i finansowanie bieżącej działalności Świetlicy Środowiskowej w Baboszewie.
2. Dofinansowanie szkół podstawowych, w rozwijaniu działań profilaktycznych poprzez realizację programów profilaktycznych, warsztatów, przedstawień teatralnych, spektakli z zakresu profilaktyki.
3. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień od substancji i uzależnień behawioralnych poprzez zakup książek, ulotek, broszur, plakatów informatorów z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy dla szkół, punktów handlowych.
4. Prowadzenie edukacyjnych programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych, spektakli profilaktycznych (w tym rekomendowanych programów profilaktycznych) z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych i przemocy dla dzieci i młodzieży, a także dla ich rodziców prowadzonych na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych,
5. Wspomaganie inicjatyw młodzieży i stowarzyszeń propagujących trzeźwość i nie używanie narkotyków i przemocy poprzez udzielanie im porad, pomocy organizacyjnej oraz dofinansowanie do imprez kampanii, konkursów i innych przedsięwzięć bez alkoholu, narkotyków i przemocy.
6. Szkolenia osób podnoszących kwalifikacje zawodowe w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji i uzależnień behawioralnych, w szczególności dla pracowników: szkół, świetlic, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji.
7. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia.
8. Realizacja działań informacyjno — edukacyjnych związanych z nietrzeźwością na drogach.
9. Finansowanie zakupów — materiałów biurowych niezbędnych do realizacji zadań Punktu Informacyjno Konsultacyjnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
10. Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno- kulturalnych adresowanych do mieszkańców Gminy Baboszewo.

11. Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne.

12. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień behawioralnych i przeciwdziałania narkomanii.

Realizator zadania: Urząd Gminy Baboszewo w partnerstwie ze szkołami podstawowymi, dla których organem prowadzącym jest Gmina Baboszewo; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Gminna Biblioteka Publiczna; Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia; Policja.

Wskaźniki monitorujące (roczne): liczba przeprowadzonych szkoleń, liczba uczestników szkoleń, liczba zrealizowanych programów i kampanii profilaktycznych, liczba uczestników programów i kampanii profilaktycznych, liczba dzieci objętych dożywianiem uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych, liczba zakupionych materiałów edukacyjnych, ilość dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, liczba warsztatów profilaktycznych rekomendowanych, liczba placówek prowadzących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i inne formy opieki, liczba działań skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

Rozdział IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii

Zadanie będzie realizowane poprzez:

1. Wspieranie działalności stowarzyszeń realizujących działania z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi przez zawieranie umów na realizację zadań.
2. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, pracownikami socjalnymi mająca na celu pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym.
3. Współpraca z Sądem w sprawie kierowania na obowiązkowe leczenie, koordynacja działań z kuratorami sądowymi i społecznymi.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Realizator zadania: Urząd Gminy Baboszewo (zlecenie zadań); Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.

Wskaźniki monitorujące (roczne): liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe; ilość organizacji, instytucji, które realizują zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy

Rozdział V

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie będzie realizowane poprzez:

1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim, nie trzeźwym, pod zastaw na kredyt oraz reklamy napojów alkoholowych.
2. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady Gminy

3. Prowadzenie kontroli przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie egzekwowania postanowień ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz wnioskowanie o cofnięcie zezwoleń i środków przewidzianych w obowiązujących przepisach.

4. Kontynuowanie współpracy z Policją w celu: egzekwowania przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi oraz zakazu publicznego picia alkoholu.

Realizator zadania: Urząd Gminy Baboszewo; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Policja

Wskaźniki monitorujące (roczne): liczba podjętych interwencji; liczba wydanych opinii; liczba przeprowadzonych kontroli

Rozdział VI

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadanie będzie realizowane poprzez:

1. Umożliwienie osobom po odbytej terapii odwykowej podjęcie pracy.

Realizator zadania: Urząd Gminy Baboszewo; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Wskaźniki monitorujące (roczne): liczba osób po odbytej terapii odwykowej, które podjęły zatrudnienie.

Rozdział VII

Realizacja i monitoring Programu.

Zadania Programu realizowane będą przez:

- ✓ Urząd Gminy w Baboszewie;
- ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baboszewie;
- ✓ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Baboszewie;
- ✓ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- ✓ Świetlica środowiskowa,
- ✓ Gminna Biblioteka Publiczna w Baboszewie,
- ✓ Policja;
- ✓ Placówki oświatowe z terenu Gminy Baboszewo;
- ✓ Ośrodki Opieki Zdrowotnej;
- ✓ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, które w swojej działalności zajmują się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych.

Zadania Programu będą realizowane poprzez:

- ✓ Zlecenie zadań innym gminnym jednostkom organizacyjnym – w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych;
- ✓ Zakupy i zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne, bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych).

Monitoring programu będzie realizowany poprzez:

- ✓ Realizatorzy Programu składają do koordynatora programu sprawozdanie z realizacji zadań;
- ✓ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych corocznie składa Wójtowi Gminy sprawozdanie z prac Komisji;
- ✓ Wójt Gminy sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport;
- ✓ Wójt Gminy sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, i przesyła ją do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Rozdział VIII

Zasady finansowania Programu.

- a) Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Baboszewo pochodzą z dochodów gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- b) Dysponentem środków jest Wójt Gminy Baboszewo.
- c) Zadania wynikające z powyższego programu realizowane będą na bieżąco przez cały okres jego obowiązywania.

Rozdział IX

Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia.

1. Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
2. Zaproszenie na rozmowę osoby co do których wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art.24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i poddaniu się leczeniu odwykowemu.
3. Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego .

Rozdział X

Kompetencje Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Przygotowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani
2. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki.

3. Organizacja spotkań, szkoleń dla nauczycieli, programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
4. Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami wnioskowanymi o zastosowaniu leczenia odwykowego.
5. Sporządzanie wniosków do Sądu Rejonowego, o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.
6. Wystąpienie w Sądzie jako oskarżyciel osób których skierowano wnioski do Sądu o podjęcie leczenia odwykowego
7. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. 8. Rozpatrywanie pism dotyczących problematyki uzależnień i profilaktyki wpływających do Urzędu Gminy.
9. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych w punktach handlowych.
10. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywa posiedzenia w miarę potrzeb.

Komisja podzielona jest na dwa zespoły:

- Zespół do prowadzenia rozmów motywacyjno — interwencyjnych z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i przemocą w rodzinie.
- Zespół do prowadzenia kontroli podmiotów posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział XI

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Za pracę w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przewodzącemu Gminnej Komisji przyznaje się ryczałt miesięczny w wysokości 1000 zł brutto płatne na koniec każdego miesiąca; dla członków Gminnej Komisji ryczałt wysokości 200 zł brutto za każde posiedzenie komisji. Podstawą do wypłaty jest udział w posiedzeniu potwierdzony podpisem na liście obecności.

2. Członkom Gminnej Komisji delegowanych w sprawach związanych z działalnością komisji po uzgodnieniu z Przewodzącym Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przewidzianych z tytułu podróży służbowych wynikających z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

Postanowienia końcowe

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii realizuje Urząd Gminy Baboszewo we współpracy z innymi podmiotami w tym: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Baboszewie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Placówek Oświatowych, Policji.

2. Środki uzyskane z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznacza się na finansowanie zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

3. Na realizację zadań gminnego programu w 2023 roku przeznacza się środki finansowe:

-za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - 136 066,00 zł
budżet przeznaczony na rok 2023 - 181 000,00 zł